

економіки. Економіка України, 2010. № 4. С. 43–48.

6. Пономаренко В. С., Ястремська О. М. Реальне інвестування суб'єктів господарювання. Х. : ХДЕУ, 2000. 167 с.

7. Стратегія соціально-економічного розвитку Харківської області на період до 2020 року. Х. : Інжек, 2013. 204 с.

Інститут бізнес-омбудсмена як інструмент захисту права на здійснення підприємницької діяльності

*Митрович О. С., здобувач вищої освіти 3 курсу спеціальності
«Менеджмент організацій» Національного фармацевтичного університету
Коляда Т. А., к.ю.н., доцент кафедри менеджменту та публічного
адміністрування Національного фармацевтичного університету
takolyada@ukr.net*

12 травня 2014 року за ініціативи Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) й українського уряду було підписано Меморандум про взаєморозуміння для Української антикорупційної ініціативи (підписаний КМУ, ЄБРР, Організацією економічного співробітництва та розвитку, Американською торговельною палатою в Україні, Європейською бізнес-асоціацією, Федерацією роботодавців України, Торгово-промисловою палатою України та Українським союзом промисловців і підприємців, який передбачав створення в Україні інституту бізнес-омбудсмена.

Пізніше уряд утворив Раду бізнес-омбудсмена (далі – РБО). Регламент РБО був прийнятий відповідно до Постанови КМУ від 26.11.2014 р. № 691 «Про утворення Ради бізнес-омбудсмена» та вищезазначеного Меморандуму. Зазначеною Постановою також схвалено Положення про РБО.

Вже у грудні 2014 року в Україні з'явився перший бізнес-омбудсмен, яким став литовський і європейський політик Альгірдас Шемета. Наступним бізнес-омбудсменом з жовтня 2019 року став польський політик та економіст Марчін Свенчиньки.

До складу РБО входять: бізнес-омбудсмен, два заступники та працівники, яких Рада, наймає на роботу відповідно до Регламенту. Нині команда РБО складається з п'ятнадцяти фахівців із західною освітою та професійним досвідом у юриспруденції, стратегічному управлінні, економіці, аудиті й управлінні ризиками.

Статус РБО – це постійно діючий консультативно-дорадчий орган КМУ який розглядає скарги щодо можливого вчинення корупційних діянь або інших порушень законних інтересів суб'єктів підприємництва внаслідок дій або бездіяльності (включаючи рішення) з боку органів державної влади та органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання, що перебувають у сфері їх управління, та їхніх посадових осіб.

Найбільш «популярними» предметами скарг до РБО, з якими звертаються підприємці, є: податкові питання; дії державних регуляторів; дії прокуратури

України; дії національної поліції; дії Міністерства юстиції України; дії органів місцевого самоврядування; митні питання; дії СБУ; дії державних компаній тощо [1].

Станом на кінець 2021 року до РБО надійшло близько 9856 скарг від підприємців з усіх регіонів України, з яких розглянуто та задоволено 6530, відхилено – 2922, триває розслідування – 340, знаходяться на попередньому розгляді – 65. Регулярні щоквартальні звіти РБО свідчать, що популярність цього органу зростає [2].

Скаргу до РБО можуть подати фізичні та юридичні особи, які ведуть підприємницьку діяльність в Україні. Скарги можна подавати через веб-сайт або надіслані у письмовому вигляді чи електронною поштою. Також, омбудсмен також може розпочати розслідування за власної ініціативи, якщо дізнається про випадки можливого зловживання із засобів масової інформації або будь-яких інших джерел.

Скарги розглядаються за певною процедурою, яка складається з трьох етапів:

по-перше, протягом 10 днів від моменту отримання скарги проводиться попередня оцінка скарги. Скаржнику повідомляється про її прийняття до розгляду або залишення без руху. У разі необхідності РБО може попросити надати додаткову інформацію, яка є корисною для оцінки допустимості справи для прийняття її до розгляду;

по-друге, розпочинається вивчення обставин такої скарги. При цьому офіс має право запитувати від скаржників і державних органів матеріали та документи, необхідні для розслідування справи. Строк опрацювання скарги – 3 місяці, протягом якого офіс співпрацює зі скаржником та інформує про перебіг розслідування;

по-третє, приймається рішення щодо скарги. Так, бізнес-омбудсмен надає рекомендації державним органам і застосовує свій авторитет, аби рекомендації було втілено вчасно та в повній мірі. Він також має право передати справу до Антикорупційного бюро та привернути увагу Президента чи Прем'єр-Міністра до розгляду справи. У разі, якщо державні органи відмовлятимуться втілювати рекомендації РБО і якщо це негативно впливатиме на бізнес-клімат в Україні, бізнес-омбудсмен має право привертати увагу громадськості до ситуації через звіти, що їх оприлюднює офіс бізнес-омбудсмена на своєму сайті, та через засоби масової інформації.

Отже, якщо суб'єкт підприємницької діяльності вважає, що будь-який орган державної влади, орган місцевого самоврядування чи державне підприємство вчинило щодо нього певну дію чи бездіяльність, яка негативно впливає на можливість здійснювати підприємницьку діяльність можна звернутись до бізнес-омбудсмена за професійними юридичними послугами. Також, до бізнес-омбудсмена можна звернутися у випадку прийняття рішення про блокування податкової накладної. Однак для цього підприємству слід розпочати процедуру адміністративного оскарження, тобто подати до ДФС скаргу. Причому чекати результату розгляду цієї скарги не обов'язково.

Використана література:

1. Бочар О. Інститут бізнес-омбудсмена – адвокат бізнесу перед державними органами. URL: <https://agropro.club/articles/institut-biznes-ombudsmena-advokat-biznesu-pered-derzhavnimi-organami/>.

2. Bussines Ombudsman Council. Офіційний сайт. URL: <https://boi.org.ua/>.

Стратегічне планування та його місце в загальній системі планування територіального розвитку

Мороз К. В., здобувач вищої освіти 2 курсу освітньої програми «Адміністративний менеджмент», НФаУ

*Шуть О. Ю., к.фарм.н., викладач кафедри менеджменту та публічного адміністрування НФаУ
ksu.okey@gmail.com*

Стратегічне планування в сучасних умовах є невід'ємним елементом муніципального менеджменту, про доцільність запровадження якого в Україні свідчить вдала практика використання даного інструменту в розвинених країнах. Сьогодні місцева влада стикається з великою кількістю складних, гострих проблем, від яких залежить життєзабезпечення територіальної громади.

Але вирішення поточних питань потребує багато зусиль та ресурсів, не залишаючи часу і можливості подумати про майбутні перспективи, про доцільність владних дій у контексті підвищення конкурентоспроможності території та створення умов для її виживання і розвитку у майбутньому. Це спричиняє накопичення проблем, не створюється підґрунтя якісних перетворень, іноді втрачаються потенційні конкурентні переваги території. Тому сьогодні, коли місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування працюють у самостійному, доволі чітко окресленому полі відповідальності, розвиток території стає, насамперед, справою самої територіальної громади. Це й зумовлює потребу та перспективність запровадження стратегічного планування на місцевому рівні саме в умовах, що існують нині в Україні.

Тобто, стратегічне планування не є просто копіюванням західного досвіду, не є даниною моді, навпаки, органи місцевого самоврядування отримують у своє розпорядження ефективний інструмент, який дає можливість підготуватись до майбутніх зовнішніх і внутрішніх викликів та знайти відповіді на них.

Впровадження на територіальному рівні програмно-цільового методу управління соціально-економічним розвитком, було кроком вперед порівняно з директивним методом планування, який використовувався раніше. Але, на жаль, аналіз програмного розвитку територій свідчить, що існують певні недоліки в існуючому процесі розробки програм розвитку територіальної громади, серед яких такі:

1. Недостатньо глибокий аналіз соціально-економічної ситуації та наявних ресурсів території.